

Wyrok z dnia 5 lutego 1998 r.

I PKN 515/97

Przewodniczący SSN: Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Teresa Flemming-Kulesza, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 1998 r. sprawy z powództwa Wiesławy B. przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej "M." Spółce z o.o. w B. o stwierdzenie niezgodności z prawem oddelegowania do wykonywania innej pracy, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi z dnia 17 kwietnia 1997 r. [...]

z m i e n i ł zaskarżony wyrok i oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Bełchatowie z dnia 7 października 1996 r. [...]

U z a s a d n i e n i e

Pozwane Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej "M." Sp. z o.o. w B. w sprawie z powództwa Wiesławy B. o ustalenie, wniosło kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi z dnia 17 kwietnia 1997 r. [...] Zaskarżonym wyrokiem zmieniono wyrok Sądu I instancji, oddalający powództwo i ustalono, że oddelegowanie powódki do pracy w charakterze sprzątaczk z dniem 1 kwietnia 1996 r. nastąpiło z naruszeniem przepisów prawa. W kasacji zarzucono naruszenie art. 189 KPC polegające na przyjęciu, że powódka ma interes prawny w ustaleniu, iż powierzenie jej na podstawie art. 42 § 4 KP pracy na stanowisku sprzątaczk jest niezgodne z prawem, mimo że pracy tej nie wykonywała z powodu choroby, a w dacie wyrokowania przez oba Sądy polecenie powierzenia tej pracy nie obowiązywało. Zarzucono także naruszenie art. 42 § 4 KP polegające na uznaniu przez Sąd II instancji, że nie został spełniony przewidziany w tym przepisie warunek dopuszczalności czasowego powierzenia innej pracy, według którego musi ona odpowiadać kwalifikacjom pracownika. Zdaniem wnoszącego kasację praca sprzątaczk była odpowiednia do kwalifikacji powódki, zatrudnionej jako maszynistka,

posiadającej wykształcenie średnie ogólnokształcące i dodatkowo tytuł technika-ekonomisty. W kasacji twierdzi się, że praca sprzątaczką jest odpowiednia dla powódki dlatego, że nie wymaga specjalnych kwalifikacji.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja jest uzasadniona z uwagi na naruszenie art. 189 KPC. Według tego przepisu powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. W przypadku wydania polecenia na podstawie art. 42 § 4 KP okres wykonywania innej pracy nie może przekraczać 3 miesięcy. Mimo zatem, że powódka miała interes prawny w zwalczaniu bezprawnego - jej zdaniem - polecenia pracodawcy, to trwało to tylko do czasu istnienia obowiązku wykonania polecenia innej pracy. Z reguły jest to upływ 3 miesięcy, a w niniejszej sprawie - z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność powódki po dniu otrzymania tego polecenia - dzień jego cofnięcia (25 września 1996 r.). Trafnie podniesiono w kasacji, że powództwo o ustalenie nie może mieć wyłącznie charakteru prewencyjnego. O istnieniu interesu prawnego w rozumieniu art. 189 KPC nie świadczy sama obawa powódki, że w przyszłości otrzyma podobne polecenie.

Nie są natomiast uzasadnione wywody wnoszącego kasację dotyczące rozumienia pojęcia pracy odpowiadającej kwalifikacjom pracownika. W przepisie art. 42 § 4 KP nie określono, że chodzi tu o pracę, do której pracownik ma wystarczające kwalifikacje, a tylko przy takim brzmieniu tego przepisu pogląd wnoszącego kasację byłby trafny. Pracą odpowiednią do kwalifikacji pracownika jest praca, która ich nie przekracza, ale też przy której te kwalifikacje znajdą zastosowanie, choć niekoniecznie w pełnym zakresie. Dokonując wykładni art. 42 § 4 KP należy mieć na względzie, że jako przepis wprowadzający wyjątek od zasady wykonywania pracy umówionego rodzaju (art. 22 § 1 KP), podlega on ścisłej wykładni.

Z tych względów na mocy art. 393¹⁵ KPC orzeczono jak w sentencji.

=====